

การพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด ที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย

THE DEVELOPMENT OF CREATIVE DRAMA LEARNING ACTIVITIES FOR STIMULATING EXECUTIVE FUNCTION SKILL IN SELF CONTROL BEHAVIOR OF KINDERGARTEN STUDENTS

ชานนท์ บุตรพุ่ม / CHANON BUTPUM

สาขาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEPARTMENT OF ART EDUCATION, FACULTY OF FINE ARTS, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

Received : April 9, 2024

Revised : June 7, 2024

Accepted : June 12, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย 2. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเอง และแบบประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหาร (EF) ในเด็กก่อนวัยเรียน (MU.EF - 101) ของศูนย์ประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล ม.มหิดล ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย สื่ออุปกรณ์และแผนกิจกรรมจำนวน 12 ชุด โดยชุดกิจกรรมที่ 1 - 4 มุ่งพัฒนาการใส่ใจจดจ่อ ชุดกิจกรรมที่ 5 - 8 มุ่งพัฒนาการควบคุมอารมณ์ และชุดกิจกรรมที่ 9 - 12 มุ่งพัฒนาการติดตามประเมินตนเอง โดยกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมประกอบด้วยทฤษฎีการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย คือ การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การใช้ความทรงจำ จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และการสวมบทบาทสมมติภายใต้สถานการณ์และกติกาที่ตกลงร่วมกัน และ 2) ผลการเปรียบเทียบการใช้ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ผลการทดลองเปรียบเทียบตัวบ่งชี้ทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้าน มีระดับคะแนนเฉลี่ยก่อนจัดกิจกรรมต่ำกว่าหลังจัดกิจกรรม โดยจากการใช้แบบประเมินด้านการติดตามประเมินตนเอง ผลประเมินอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา ตัวบ่งชี้ปัญหาด้านการใส่ใจจดจ่อ และตัวบ่งชี้ปัญหาด้านการควบคุมอารมณ์ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ทักษะการคิด, การควบคุมตนเอง, ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์, เด็กปฐมวัย

Abstract

The Development of Creative Drama Learning Activities for Stimulating Executive Function Skill in Self Control Behavior of Kindergarten Students is a research with the objective to develop creative

drama learning activities for simulating executive function skill in self control behavior of kindergarten students and compare the results regarding executive function skill in self control behavior of kindergarten students pretest and posttest. The study occurred during the second semester of an elementary demonstration School of the academic year 2023 and 30 students in the third-year kindergarten both male and female age 5-6 years old were the sample group. The participating students were selected based upon purposive sampling method are presented with 3 skills of executive function skill in self-control behavior which are Concentration, Emotional Control and Self Evaluation. The results are as follow 1) 12 sets of creative drama learning activities for stimulating executive function skill in self-control behavior are developed and approved by specialized experts with the highest measure of Index of Item - Objective Congruence (IOC). The activities include plan 1-4 regarding the Concentration, plan 5-8 focusing on developing Emotional Control and plan 9-12, Self Evaluation. 2) The results of the tests conducted pre- and post- activities to compare indications of executive function skill in self-control behavior showed that the average scores of the pretests were lower than the results of the post-tests with the Self Evaluation test using evaluation forms showing highest average score followed by the average score the Concentration indication test and the Self Control indication test respectively.

Keywords : Executive Functions skill, self control behavior, Set of creative drama learning activities, Kindergarten students.

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19) ในปัจจุบันนั้นส่งผลกระทบมากมายกับสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก รูปแบบการเรียนการสอนที่ต้องถูกปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์สำคัญของโลกครั้งนี้โดยการให้เด็กเรียนอยู่ที่บ้านไม่ต้องไปโรงเรียนนั้น ก็ส่งผลให้เด็กมีความเครียดจากปัจจัยหลายด้านรอบตัว ทั้งจากพ่อแม่ที่ดิ้นรนหารายได้เพิ่มเติมเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง และยังเสี่ยงต่อการขาดการเรียนรู้ไปพักใหญ่ เรียกได้ว่าโลกตกอยู่ในสถานการณ์ “VUCA” องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) (2563, 5) ที่เกิดความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ คำว่า VUCA ถูกใช้ครั้งแรกใน U.S. Army War College มาจากนักศึกษาทหารได้ใช้คำย่อนี้ เพื่ออธิบายสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยความผันผวน ยากจะคาดเดา มีความซับซ้อนสูง และคลุมเครือเกินกว่าจะอธิบายได้ ประกอบด้วย 4 คำ ดังนี้ V (Volatility) คือ ความผันผวน ยากจะคาดเดา เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันไม่ทันตั้งตัว U (Uncertainty) คือ มีความไม่แน่นอนสูง ไม่ชัดเจน ยากจะอธิบาย C (Complexity) คือ มีความซับซ้อนสูง มีปัจจัยมากมายที่ต้องนำมาพิจารณาประกอบ

การตัดสินใจและ A (Ambiguity) คือ มีความคลุมเครือ เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ยากจะคาดเดาผลลัพธ์ได้ในขณะที่การพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กนั้นไม่อาจหยุดยั้งได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงของภาวะโลกร้อน หรือสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อาจจะเป็นสถานการณ์ที่ไม่เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน จนเด็กรับรู้ได้ถึงผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงได้โดยตรง แต่ในปัจจุบัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิดนั้นส่งผลกระทบกับเด็กอย่างเห็นได้ชัด เด็กรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่ต่างจากเดิม เช่น ไม่สามารถไปโรงเรียนได้ตามปกติ เล่นกับเพื่อนไม่ได้ ต้องเว้นระยะห่าง หรือใส่หน้ากากอนามัย เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้โอกาสในการพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการปรับตัวเข้าสู่สังคมของเด็กหายไปอย่างมาก ดังนั้นในยุคที่มีโลกมีการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ การมีแค่ทักษะศตวรรษที่ 21 นั้นไม่เพียงพออีกต่อไป เด็กจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญเพิ่ม ไม่ว่าจะเป็น การรู้จักมีพลัง รู้ ล้มแล้วสามารถลุกขึ้นได้ จิตใจหนักแน่น มองโลกแง่ดี มีความฉลาดทางอารมณ์ เรียนรู้ตลอดเวลาและสามารถปรับเปลี่ยนตนเองได้ องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) (2563, 16)

ในประเทศไทยประสบปัญหาเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการล่าช้าประมาณ 1 ใน 3 ของประชากรเด็กทั้งหมด (สำนักข่าวอิศรา, 2564, 2) ช่วงอายุ 1-3 ปี มีพัฒนาการโดยรวมไม่สมวัย 25% ช่วงอายุ 4-5 ปี ไม่สมวัยถึง 42% และอาจส่งผลกระทบยาวในอนาคตเมื่อเด็กเหล่านี้โตขึ้นสำหรับปัญหาที่ทำให้ 1 ใน 3 ของประชากร ไม่สามารถพัฒนาเป็นพลเมืองคุณภาพได้ เนื่องจากเด็กไทยส่วนใหญ่ขาดสมรรถนะในการคิดวิเคราะห์และกำกับดูแลตนเอง รวมไปถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น ครอบครัวอ่อนแอ หย่าร้าง มีค่านิยมในการเลี้ยงลูกที่ผิด ขาดความรู้ ทักษะต่าง ๆ และใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เลี้ยงลูกมากเกินไป ปัจจัยด้านการศึกษามุ่งเน้นการแข่งขัน ทำให้เด็กขาดความสุขและไม่เข้าใจเด็กเนื่องจากขาดความรู้และไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะเหล่านี้ในปฐมวัย

ทักษะสมอง EF ที่มีผลต่อการควบคุมตนเองเป็นส่วนสำคัญในการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จสามารถพัฒนาได้ดีที่สุดในช่วงปฐมวัย อายุ 3-6 ปี หลังจากนั้นการพัฒนายาลดลง (Taku Kosokabe, 2564, 21) ดังนั้น ในช่วงปฐมวัยจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญมาก เป็นช่วงอายุที่พ่อแม่และครูต้องใส่ใจ ให้ความสำคัญในการฝึกฝนและปลูกฝังเด็กเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองเพื่อให้ได้มาซึ่งการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพต่อสังคม ยิ่งเด็กมีต้นทุนทักษะสมอง (EF) สูงเท่าไร ก็จะเป็นการเปิดหน้าต่างแห่งโอกาสที่เด็กจะสามารถคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และควบคุมอารมณ์ได้ดีตั้งแต่เล็ก ๆ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ต่อยอดการใช้ชีวิตที่ดีและเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เพราะการส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองเพียงด้านเดียว เป็นเหมือนการแก้ปัญหาที่ต้นตอก่อนที่จะมีปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมา ถือว่าเป็นทางลัดสำคัญที่การศึกษาไทยจะต้องเอามาพิจารณาอย่างเร่งด่วน ถ้าหากทั้งโอกาสการพัฒนา EF ในช่วงปฐมวัยไป ประเทศไทยจะพลิกฟื้นสถานการณ์โควิดได้ยาก ซึ่งวิธีการที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องฝึกให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองในทุกด้านให้ได้ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ฝึกให้เข้าใจกฎเกณฑ์ข้อตกลงต่าง ๆ รู้จักอดทนรอคอยให้ถึงโอกาสของตน หัดให้เด็กรับฟังและชื่นชมผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2558, 21) กล่าวว่า การแสดงพฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็กในระยะ

แรกอาจมีปัญหา เพราะเด็กในวัยนี้มักจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่รู้จักกำกับควบคุมตนเอง ยังไม่รู้จักยอมรับความคิดและความรู้สึกของผู้อื่น แต่เมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกันหรือผู้อื่นมากขึ้น อีกทั้งได้รับการปลูกฝังลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสมทางสังคม เด็กย่อมสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและเรียนรู้บทบาทของตัวเองได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแนวความคิดที่จะสามารถนำมาออกแบบเป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัยได้ก็คือ “ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama)” เพราะละครสร้างสรรค์นั้นเป็นรูปแบบการเล่นสมมติที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลและวางแผนการเล่น ให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่นโดยที่ยังรักษาไว้ ซึ่งธรรมชาติของ “การเล่น” เอาไว้เป็นอย่างดี กล่าวคือการเล่นละครสร้างสรรค์นั้นไม่เหมือนกับการแสดงละครเวที ไม่ได้เป็นไปเพื่อสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชม ไม่ได้เป็นการแสดงเพื่อแสดงออกถึงฝีมือ แต่การเล่นละครสร้างสรรค์นั้นจะต้องเล่นในสถานที่ที่ผู้ร่วมกิจกรรมรู้สึกปลอดภัย ไม่เครียด ไม่กังวลใจ และสามารถแสดงออก (ภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงร่วมกัน) อย่างเสรีโดยมุ่งประโยชน์ไปที่พัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นหลัก จึงอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมและละครสร้างสรรค์นั้นเป็นการเล่นบทบาทสมมติในแบบที่ไม่เป็นทางการแทนที่จะมีนักแสดง แต่กลับมีผู้ร่วมกิจกรรม แทนที่จะมีผู้กำกับการแสดง แต่กลับมีผู้นำกิจกรรมหรือครูที่ช่วยอำนวยความสะดวกในกระบวนการทั้งหมด ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเอง และได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย ซึ่งผลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเกี่ยวกับทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัยได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลอง

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง รวมทั้งสิ้น 240 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง รวมทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการดำเนินการเรียนรู้ จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวมระยะเวลา 12 ครั้ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์

4.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเอง ประกอบด้วย 3 ทักษะ คือ

- การใส่ใจจดจ่อ (Attention)
- การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control)
- การติดตามประเมินตนเอง (Self-Monitoring)

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวที่มีการวัดตัวแปรก่อนหลังการทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design) กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยคือนักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ตามคุณสมบัติจากผลคะแนนจากการประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย (EF) ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ห้องนี้ มีผลคะแนนในภาพรวมของโรงเรียนน้อยที่สุด ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวความคิด ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และแบบประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหาร (EF) ในเด็กก่อนวัยเรียน (MU.EF - 101) ของศูนย์ประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล ม.มหิดล โดยเลือกข้อที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองปฐมวัย ได้แก่ การใส่ใจจดจ่อ, การควบคุมอารมณ์ และการติดตามประเมินตนเอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรคือ เด็กชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเด็กเล็ก โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง จำนวน 240 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเด็กเล็ก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ห้องเด็กเล็ก 3 จำนวน 30 คน โดยผ่านการคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คือ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนจากการประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย (EF) ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีผลคะแนนในภาพรวมของโรงเรียนน้อยที่สุด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษาข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

3.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย

3.1.3 เขียนแผนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์จำนวน 12 แผน ซึ่งจะใช้เวลาในการจัดกิจกรรมทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที มีแผนการจัดกิจกรรมดังนี้

3.1.4 นำชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน แบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน

ละครสร้างสรรค์ 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรปฐมวัย 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านทักษะสมองส่วนหน้า/จิตวิทยาสำหรับเด็ก 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามรายการประเมิน

3.1.5 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาความสอดคล้องของชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องที่มีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป

3.1.6 ปรับปรุง แก้ไขชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมที่สมบูรณ์

3.1.7 นำชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัยมาใช้กับเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของชุดกิจกรรมโดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

3.1.8 นำชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แบบประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหาร (EF) ในเด็กก่อนวัยเรียน (MU.EF - 101) ของศูนย์ประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล ม.มหิดล โดยเลือกข้อที่เกี่ยวกับการประเมินทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองปฐมวัย ได้แก่ การใส่ใจจดจ่อ, การควบคุมอารมณ์ และการติดตามประเมินตนเอง โดยมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดีมาก ดี ปานกลาง ควรพัฒนา และควรปรับปรุง ประเมินทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ก่อนการทดลอง (Pre - test) ดำเนินการประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหาร (EF) ในเด็กก่อนวัยเรียน (MU.EF - 101) ของศูนย์ประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล ม.มหิดล โดยเลือกข้อที่เกี่ยวกับการประเมินทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองปฐมวัย ได้แก่ การใส่ใจจดจ่อ การควบคุมอารมณ์ และการติดตามประเมินตนเอง ก่อนจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เป็นรายบุคคล

4.2 ระหว่างทดลอง ดำเนินการโดยการนำชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างพร้อมกัน

จำนวน 30 คน ทั้งหมด 12 แผนกิจกรรม ซึ่งจะใช้เวลาในการจัดกิจกรรมทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

4.3 หลังการทดลอง (Post - test) ดำเนินการประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหาร (EF) ในเด็กก่อนวัยเรียน (MU.EF - 101) ของศูนย์ประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล ม.มหิดล โดยเลือกข้อที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองปฐมวัย ได้แก่ การใส่ใจจดจ่อ, การควบคุมอารมณ์ และการติดตามประเมินตนเอง ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดีมาก ดี ปานกลาง ควรพัฒนา และควรปรับปรุง ประเมินทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หลังจากทำกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เป็นรายบุคคล

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

5.1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.1 ค่าเฉลี่ยของข้อมูล

5.1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2. สถิติหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสังเกตทักษะสมองส่วนหน้า (EF) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะของทักษะที่เกิดจากสมองส่วนหน้ากับหัวข้อการสังเกต โดยใช้เกณฑ์ค่า IOC เท่ากับ 0.50 แสดงถึงความเหมาะสมของกิจกรรม

5.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกตโดยการนำแบบสังเกตทักษะสมองส่วนหน้า (EF) ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต RAI (Burry - Stock, 1996, 256)

5.2.3 สถิติทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของทักษะสมองส่วนหน้า (EF) ก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้ t - test for Dependent Sample

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย

ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย 3 ด้าน ได้แก่ การใส่ใจจดจ่อ การควบคุมอารมณ์ และการติดตามประเมินตนเอง จำนวน 12 แผนกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมครั้งที่ 1-4 เป้าหมายตัวบ่งชี้ด้านการใส่ใจจดจ่อ (Inhibit) ได้แก่ กิจกรรมชมผู้พากเพียร กิจกรรมทูลเรียนผู้แหลมคม กิจกรรมต้นส้มผู้แสนดี และกิจกรรมสตรอว์เบอร์รี่ผู้อ่อนโยน

แผนกิจกรรมที่ 1 กิจกรรม ชมผู้พากเพียร ผู้นำกิจกรรมแจกกระดาษแผ่นเล็กที่ตัดเป็นรูปชมพู่ให้กับนักเรียนทุกคนพร้อมกับแผ่นคาคหน้าผาก จากนั้นให้นักเรียนวาดและระบายสีชมพู่ตามจินตนาการของนักเรียนลงในกระดาษที่แจกให้ เมื่อนักเรียนทุกคนสร้างสรรค์ชมพู่ของตนเองเรียบร้อยแล้ว ผู้นำกิจกรรมช่วยนำมาแปะกับแผ่นคาคหน้าผาก แล้วให้นักเรียนสวมไว้คล้ายมงกุฎ จากนั้นให้นักเรียนนั่งล้อมกันเป็นวงกลมวงใหญ่ 1 วง ผู้นำกิจกรรมอธิบายกติกาว่าหากผู้นำกิจกรรมเริ่มเล่านิทานเรื่อง “ชมพู่ผู้พากเพียร” ให้นักเรียนสังเกตชมพู่ที่อยู่บนหน้าผากของเพื่อนแต่ละคนว่าชมพู่ของใครบ้างที่มีลักษณะตรงกับที่ผู้นำกิจกรรมกล่าวถึงในนิทาน หากชมพู่ของนักเรียนมีลักษณะตรงกับที่ผู้นำกิจกรรมกล่าวถึงในนิทาน ก็ให้นักเรียนทำการแสดงแบบต้นสดตามการเล่าเรื่องของผู้นำกิจกรรม ช่วยกันสรุปว่ากิจกรรมวันนี้หากเราปฏิบัติด้วยความใส่ใจจดจ่อผลจะเป็นอย่างไร และหากเราไม่ใส่ใจหรือไม่จดจ่อกับการทำกิจกรรมหรือการฟังนิทาน ผลของกิจกรรมจะเป็นอย่างไร และนักเรียนคิดว่าแบบไหนจะได้ประโยชน์มากกว่ากัน

แผนกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมทูลเรียนผู้แหลมคม ผู้นำกิจกรรมอธิบายวิธีการฝึกสมาธิด้วยกิจกรรมลำเลียงทูลเรียนผู้แหลมคม โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้ คือ ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม 1 วง ผู้นำกิจกรรมแจกตะเกียบ ให้กับนักเรียนทุกคน คนละ 1 อัน เพื่อใช้ในการส่งต่อทูลเรียนผู้แหลมคมที่อยู่บนแก้วน้ำพลาสติกใสต่อ ๆ กันเป็นวงกลม ทั้งหมด 10 ลูก ผู้นำกิจกรรมอธิบายพร้อมสาธิตวิธีการส่งต่อทูลเรียนผู้แหลมคมที่อยู่บนแก้วน้ำพลาสติกใสให้นักเรียนดู และบอกวิธีการคือให้นักเรียนใช้สมาธิในการใช้ตะเกียบสอดเข้าไปด้านในของแก้ว ประคองประคองและส่งต่อให้กับเพื่อนด้านข้างต่อไปเรื่อย ๆ โดยสร้างเงื่อนไขในการทำกิจกรรมคือนักเรียนทุกคนจะต้องช่วยกันส่งต่อทูลเรียนผู้แหลมคมนี้ โดยห้ามใช้มือมือช่วยประคอง และห้ามหล่นลงพื้น ผู้นำกิจกรรม

เล่านิทานเรื่อง “ทูลเรียนผู้แหลมคม” ให้กับนักเรียนฟัง หากนักเรียนได้อินคำว่าทูลเรียน นักเรียนคนที่มีทูลเรียนในมือจะต้องหยุดและยืนขึ้นทำการแสดงแบบต้นสดตามการเล่าเรื่องของผู้นำกิจกรรมจนจบเรื่อง

แผนกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมต้นส้มผู้แสนดี ผู้นำกิจกรรมเล่านิทานเรื่อง “ต้นส้มผู้แสนดี” ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนจับคู่กันและเป่ายางฉุบ นักเรียนที่ชนะจะต้องรับบทบาทเป็นต้นส้ม นักเรียนที่แพ้จะต้องรับบทบาทเป็นต้นข้าว เมื่อนักเรียนทุกคนรู้บทบาทของตนเองแล้ว ผู้นำกิจกรรมตั้งคำถามว่าถ้านักเรียนเป็นต้นส้มนักเรียนจะอย่างไร และนักเรียนที่รับบทเป็นต้นข้าวจะแสดงพฤติกรรมต่อต้านส้มอย่างไรถ้าเราทำผิด ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนลุกขึ้นยืนทีละคู่ และแสดงบทบาทสมมติจากบทบาทที่ผู้นำกิจกรรมมอบให้ ให้นักเรียนกิจกรรมและเพื่อนในชั้นเรียนชม จนครบทั้งห้องเรียน โดยมีผู้นำกิจกรรมเป็นผู้กระตุ้นความคิดเรื่องการเล่นของเล่นเสร็จแล้วต้องทำอะไร, เรื่องการรู้จักแบ่งปันสิ่งของ หรือการมีน้ำใจต่อผู้อื่น โดยกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคู่สามารถแสดงบทบาทสมมติแบบต้นสดที่ได้รับได้อย่างถูกต้อง

แผนกิจกรรมที่ 4 กิจกรรมสตรอว์เบอร์รี่ผู้อ่อนโยน ผู้นำกิจกรรมแจกภาพสตรอว์เบอร์รี่ครึ่งผลให้กับนักเรียนทุกคน (สตรอว์เบอร์รี่มีขนาดแตกต่างกันและมีการแสดงอารมณ์ในภาพนั้น) หลังจากนั้นให้นักเรียนสังเกตสตรอว์เบอร์รี่ที่ตนเองได้รับว่ามีอารมณ์ใด (ยิ้ม ร้องไห้ โกรธ หัวเราะ) ผู้นำกิจกรรมอธิบายกิจกรรม การค้นหาสตรอว์เบอร์รี่ให้เต็มผล โดยมีวิธีการคือ ให้นักเรียนค้นหาสตรอว์เบอร์รี่จากเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนที่มีขนาดเท่ากับสตรอว์เบอร์รี่ที่ตนเองได้รับ เพื่อนำมาต่อกันให้เป็นสตรอว์เบอร์รี่ที่มีความสมบูรณ์ ผ่านการเล่านิทานเรื่อง สตรอว์เบอร์รี่ผู้อ่อนโยน ในระหว่างที่ผู้นำกิจกรรมเล่านิทานสตรอว์เบอร์รี่ผู้อ่อนโยน ให้นักเรียนฟัง สตรอว์เบอร์รี่ครึ่งผลของใครมีอารมณ์ตรงตามที่ผู้นำกิจกรรมพูดถึง (ยิ้ม ร้องไห้ โกรธ หัวเราะ) ให้นักเรียนยืนขึ้น และแสดงสีหน้าอารมณ์นั้นโดยห้ามมีเสียง ในระหว่างนั้นนักเรียนสังเกตว่าใครที่มีสตรอว์เบอร์รี่อารมณ์เดียวกันกับเราเพื่อค้นหาสตรอว์เบอร์รี่ให้เต็มผลต่อไป เมื่อผู้นำกิจกรรมเล่านิทานเรื่องสตรอว์เบอร์รี่ผู้อ่อนโยนจบ ให้เวลานักเรียนในการค้นหา สตรอว์เบอร์รี่ที่มีอารมณ์เดียวกัน 3 นาที คู่ไหนที่ค้นหาสตรอว์เบอร์รี่อารมณ์เดียวกันและต่อกันเป็นผลสมบูรณ์แล้วให้นั่งลง พร้อมกับมือกันและส่งเสียง

ว่า เฮ้! เมื่อนักเรียนจับคู่ผลสตอรี่บอร์ดที่สมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

กิจกรรมครั้งที่ 5-8 เป้าหมายตัวบ่งชี้ด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) ได้แก่ กิจกรรมสิ่งโตผู้กล้าหาญ กิจกรรมปลาวาฬผู้ยิ่งใหญ่ กิจกรรมม้าลายผู้โหด และกิจกรรมเจ้ากวางผู้เกร

แผนกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมสิ่งโตผู้กล้าหาญ ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากรูปภาพสัตว์เพื่อกำหนดว่าตนเองจะแสดงเป็นสัตว์ชนิดใด โดยในโหลสลากจะมีสัตว์ทั้งหมด 5 ชนิด ได้แก่ สิ่งโต ช้าง ม้า ไก่และลิง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนลองจินตนาการและออกแบบท่าทางของสัตว์ชนิดที่ตนเองจับสลากได้ ผู้นำกิจกรรมเล่านิทานเรื่อง “สิ่งโตผู้กล้าหาญ” ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ แล้วให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มลองคิดว่าในช่วงที่เป็นบทบาทของตนเองนักเรียนจะแสดงออกอย่างไร ผู้นำกิจกรรมเล่านิทานอีก 1 รอบ แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติได้อย่างอิสระที่ละกลุ่ม โดยให้อีกกลุ่มนั่งสังเกตการณ์

แผนกิจกรรมที่ 6 กิจกรรมปลาวาฬผู้ยิ่งใหญ่ ผู้นำกิจกรรมแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มเท่า ๆ กัน และให้แต่ละกลุ่มมีหีบสลากว่ากลุ่มของตนเองจะได้รับบทบาทเป็นอะไร ซึ่งประกอบไปด้วย ปลาวาฬ ปลาเล็กปลาน้อย และปลาหมึก หลังจากนั้นให้เวลานักเรียนปรึกษากันว่าบทบาทที่กลุ่มตนเองได้รับจะต้องทำท่า และมีลักษณะอย่างไร โดยให้เวลา 3 นาที เมื่อครบเวลาที่กำหนดแล้ว ผู้นำกิจกรรมเล่านิทานเรื่อง “ปลาวาฬผู้ยิ่งใหญ่” ให้นักเรียนฟัง เมื่อได้ยินชื่อสัตว์ที่เป็นบทบาทของตนเอง ให้กลุ่มนั้นลุกขึ้นแสดงตามการเล่าเรื่องของผู้นำกิจกรรม โดยต้องแสดงอารมณ์ตามบทบาทสมมติที่ได้รับ แต่ในระหว่างทำกิจกรรม ครูสร้างข้อตกหลุมคือต้องควบคุมตนเองในระหว่างที่ทำกิจกรรมไม่ให้พูดโพล่งระหว่างครูเล่านิทาน และควบคุมอารมณ์ของตนเองให้ได้

แผนกิจกรรมที่ 7 กิจกรรมม้าลายผู้โหด ผู้นำกิจกรรมเล่านิทานเรื่อง ม้าลายผู้โหด ให้กับนักเรียนฟัง ซึ่งในนิทานนี้มีสัตว์ต่าง ๆ ที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ในตอนท้ายของนิทานเรื่อง ม้าลายผู้โหด จะมีสถานการณ์ให้นักเรียนวิเคราะห์ว่า ถ้าหากในสถานการณ์เช่นนั้นนักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร (กลัว เศร้า โกรธ อาย มีความสุข) และถ้าหากเป็นนักเรียน นักเรียนจะแก้ไขสถานการณ์นี้เช่นไร โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนยกมือตอบ โดยมีข้อตกหลุมคือ ก่อนจะตอบนักเรียนต้องยกมือก่อน และ

รอให้ผู้นำกิจกรรมอนุญาตนักเรียนถึงจะตอบได้ เมื่อนักเรียนตอบเสร็จแล้ว ผู้นำกิจกรรมจัดนักเรียนนั่งเป็นวงกลม 1 วง ผู้นำกิจกรรมและนักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมติเรื่อง ม้าลายผู้โหด ที่มีการแก้ไขสถานการณ์จากนักเรียนเมื่อสักครู่มาแสดง โดยมีผู้นำกิจกรรมเป็นคนพากย์ และนักเรียนในชั้นเรียนเป็นตัวละครต่าง ๆ โดยให้นักเรียนช่วยกันเสนอและเลือกบทบาทต่าง ๆ ร่วมกัน ในระหว่างทำกิจกรรมนักเรียนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการแสดง

แผนกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมเจ้ากวางผู้เกร ผู้นำกิจกรรมเล่านิทานเรื่องเจ้ากวางผู้เกร ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่านิทานเรื่องนี้ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไรบ้าง

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม เท่า ๆ กัน และให้แต่ละกลุ่มตกลงกันว่าใครจะรับบทบาทใดในการแสดงจากนิทานเรื่องเจ้ากวางผู้เกร หากนักเรียนไม่สามารถเลือกได้ ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนจับสลากเลือกบทบาทที่ได้รับแทน คัดเลือกนักแสดงตามบทบาทต่าง ๆ เพื่อแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนชม โดยมีผู้นำกิจกรรมเป็นผู้ดำเนินเรื่อง และนักเรียนจะพูดต้นสดบทบาทที่ตนเองได้รับเอง เมื่อนักเรียนวางแผนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมตินิทานเรื่องเจ้ากวางผู้เกร โดยผู้นำกิจกรรมจะคอยช่วยหากนักเรียนติดขัด จนแสดงครบทุกกลุ่ม และในระหว่างที่เพื่อน ๆ แสดง นักเรียนคนอื่นจะต้องตั้งใจฟังควบคุมตนเองเพื่อจะได้รับสติ๊กเกอร์เป็นรางวัลจากคุณครู

กิจกรรมครั้งที่ 9-12 เป้าหมายตัวบ่งชี้ด้านการติดตามประเมินตนเอง (Plan/organize) ได้แก่ กิจกรรมแคร่รถผู้แสนดี กิจกรรมบล็อกโคลีผู้เฮฮา กิจกรรมคนนำผู้หัยมโหด และกิจกรรมข้าวโพดผู้ถ่อมตน

แผนกิจกรรมที่ 9 กิจกรรมแคร่รถผู้แสนดี ผู้นำกิจกรรมเล่านิทานเรื่องแคร่รถผู้แสนดี ให้นักเรียนฟัง (เป็นนิทานที่แคร่รถเดินทางไปเจออาชีพต่าง ๆ) และร่วมกันตอบว่าในนิทานเรื่องนี้เมื่ออาชีพอะไรบ้าง ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนเลือกอาชีพที่ตนเองชอบที่สุด จากนั้นถามเรื่องแคร่รถผู้แสนดี หรืออาชีพที่ตนเองชอบนอกเหนือจากนิทานเรื่องแคร่รถผู้แสนดีก็ได้ มาคนละ 1 อาชีพ ผู้นำกิจกรรมแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนวาดอุปกรณ์สำหรับอาชีพของตนเองที่ตนเอง คนละ 1 ชิ้น พร้อมระบายสีให้สวยงาม เมื่อนักเรียนทุกคนเตรียมอุปกรณ์ของ

ตนเองเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนออกมานำเสนออาชีพที่ตนเองเลือกโดยสวมบทบาทสมมติและถืออุปกรณ์ที่ตนเองประดิษฐ์ขึ้นมาให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่น ๆ ตอบให้ได้ว่าเป็นอาชีพอะไร จนครบทุกคน เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเสร็จ ครูแจกนักเรียนว่าของที่ใช้ทำกิจกรรมกระจายแจกจ่ายเกลื่อนกลาดไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ครูสังเกตพฤติกรรมนักเรียนว่านักเรียนจะมีพฤติกรรมอย่างไร

แผนกิจกรรมที่ 10 กิจกรรมบล็อกโคลี่ผู้เฮฮา ผู้นำกิจกรรมชักชวนนักเรียนให้นักเรียนช่วยกันแต่งนิทานเรื่องบล็อกโคลี่ผู้เฮฮา โดยครูเป็นผู้นำทางในการเล่านิทาน และให้นักเรียนช่วยกันต่อเติมนิทานเรื่องนี้ให้สมบูรณ์ จากสิ่งที่นักเรียนพบเจอจากกิจกรรมไปส่วนกันเถอะ เมื่อผู้นำกิจกรรมและนักเรียนช่วยกันแต่งนิทานเรื่อง บล็อกโคลี่ผู้เฮฮา เสร็จแล้ว จึงร่วมกันแสดงบทบาทสมมติจากนิทานเรื่องนี้อีกครั้ง ในระหว่างที่แสดงบทบาทสมมติ ผู้นำกิจกรรมจะคอยกระตุ้นให้นักเรียนพยายามคิดแก้ไขปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ

แผนกิจกรรมที่ 11 กิจกรรมคะน้ำผู้เขี้ยวโหด ผู้นำกิจกรรมเล่านิทานเรื่อง คะน้ำผู้เขี้ยวโหด ให้นักเรียนฟัง ผู้นำกิจกรรมสอบถามความรู้สึกของนักเรียนว่าคะน้ำทำตัวแบบนี้ดีหรือไม่ แล้วถ้านักเรียนเป็นคะน้ำนักเรียนจะทำอย่างไรต่อไป หลังจากนั้นก็กะของคะน้ำตายหมดแล้ว ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น โดยนักเรียนคนที่จะตอบจะต้องยกมือและให้ผู้นำกิจกรรมอนุญาตก่อนถึงจะตอบได้ และนักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นอีกครั้ง หลังจากนั้นผู้นำกิจกรรมจึงใช้วงล้อสุ่มชื่อออนไลน์ สุ่มชื่อนักเรียนออกมาเป็นตัวแทนเพื่อมารับบทบาทสมมติจากนิทานเรื่อง คะน้ำผู้เขี้ยวโหด ในตอนใหม่ที่นักเรียนช่วยกัน

แสดงความคิดเห็นว่าในตอนท้ายของเรื่องนักเรียนและผู้นำกิจกรรมร่วมกันเล่านิทาน เรื่อง คะน้ำผู้เขี้ยวโหด อีกครั้ง พร้อมทั้งแสดงบทบาทสมมติไปด้วย

แผนกิจกรรมที่ 12 กิจกรรมข้าวโพดผู้ถ่มตน ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม 1 วง และให้นักเรียนนับ A สลับ B สลับกันไปเรื่อย ๆ จนครบวงกลม ใครนับ A จะได้รับบทบาทเป็นต้นข้าวโพด นักเรียนคนใดนับ B จะได้รับบทบาทเป็นต้นข้าวโพด เมื่อนักเรียนได้รับบทบาทของตนเองครบทุกคนแล้วนั่งเป็นวงกลมเรียบร้อยแล้ว ผู้นำกิจกรรมจึงเล่านิทานเรื่อง ข้าวโพดผู้ถ่มตน ให้นักเรียนฟัง ในระหว่างการเล่านิทานถ้าครูเอ่ยถึงตัวละครตัวใดที่ตรงกับบทบาทของนักเรียน นักเรียนจะต้องยืนขึ้นและแสดงท่าทางตามบทบาทในนิทานที่ผู้นำกิจกรรมเล่า เมื่อนำกิจกรรมเล่านิทานเรื่องข้าวโพดผู้ถ่มตนจบ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับนิทานเรื่องนี้ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- ถ้านักเรียนคิดว่าต้นข้าวโพดแสดงพฤติกรรมถูก ให้นักเรียนทำท่าที่แสดงถึงความรักความถูกต้องแล้วเดินไปซ้ายของห้อง (ทำตามจินตนาการของตนเอง)
- ถ้านักเรียนคิดว่าต้นข้าวโพดแสดงพฤติกรรมผิด ให้นักเรียนทำท่าที่แสดงถึงความเศร้า ความผิด แล้วเดินไปขวาของห้อง (ทำตามจินตนาการของตนเอง)

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลอง

ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย 3 ด้าน ได้แก่ การใส่ใจจดจ่อ การควบคุมอารมณ์ และการติดตามประเมินตนเองของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง ดังนำเสนอในตารางที่ 1 - 3 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยของกลุ่มทดลอง ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการใส่ใจจดจ่อ ก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t.	df.	p.
ก่อนจัดกิจกรรม	30	40	19.57	1.85	- 36.48	29.00	0.000*
หลังจัดกิจกรรม	30	40	34.23	1.79			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการใส่ใจจดจ่อ จากกลุ่มนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 40 คะแนน ผลการจัดกิจกรรมพบว่า ก่อนจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 19.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.85 และหลังจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 34.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

1.79 โดยผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างมีค่า $t\text{-test} = -36.48$, $df. = 29.00$, $Sig. = 0.000 < 0.05$ จึงกล่าวได้ว่า ผลคะแนนทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการใส่ใจจดจ่อ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยหลังกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยความแตกต่างกันสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยของกลุ่มทดลอง ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการควบคุมอารมณ์ ก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t.	df.	p.
ก่อนจัดกิจกรรม	30	20	9.03	1.11	-16.91	29.00	0.000*
หลังจัดกิจกรรม	30	20	16.21	2.03			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการควบคุมอารมณ์ จากกลุ่มนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน ผลการจัดกิจกรรมพบว่า ก่อนจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 9.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.11 และหลังจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 16.21 ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ 2.03 โดยผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างมีค่า $t\text{-test} = -16.91$, $df. = 29.00$, $Sig. = 0.000 < 0.05$ จึงกล่าวได้ว่า ผลคะแนนทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการควบคุมอารมณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยหลังกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยความแตกต่างกันสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยของกลุ่มทดลอง ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการติดตามประเมินตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t.	df.	p.
ก่อนจัดกิจกรรม	30	24	10.43	0.25	-106.73	29.00	0.000*
หลังจัดกิจกรรม	30	24	21.57	0.39			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้น ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ตัว

บ่งชี้พัฒนาการด้านการติดตามประเมินตนเอง จากกลุ่มนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 24 คะแนน ผลการจัดกิจกรรมพบว่า ก่อนจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 10.43 ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.25 และหลังจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 21.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 โดยผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่าง มีค่า $t\text{-test} = -106.73$, $df. = 29.00$, $Sig. = 0.000 < 0.05$ จึงกล่าวได้ว่า ผลคะแนนทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการติดตามประเมินตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยหลังกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยความแตกต่างกันสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจในเด็กปฐมวัย ของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย อายุ 5-6 ปี โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง สามารถอภิปรายผลในการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจในเด็กปฐมวัยโดยใช้ทฤษฎีละครสร้างสรรค์ที่ว่าด้วย ละครสร้างสรรค์เป็นลักษณะการแสดงออกแบบละครโดยไม่มีการชักซ้อม วัตถุประสงค์ในการจัดละครสร้างสรรค์ มิใช่เป็นการแสดงเพื่อให้เกิดความบันเทิงแก่ผู้ชม เช่น การจัดละครโดยทั่วไป แต่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้ใช้ความสามารถของตนเองในการใช้ความคิด ทำทาง และภาษา ครูเป็นผู้แนะนำแนวทางให้เกิดจินตนาการกระตุ้นให้เกิดการแสดง ซึ่งสะท้อนความคิดเกี่ยวกับชีวิตและสังคม (สมาคมละครสำหรับเด็กแห่งสหรัฐอเมริกา, 1977 อ้างถึงใน ภรณ์ คุรุรัตน์, 2526, น. 4) และทฤษฎีทักษะการคิดการสร้างวินัยเชิงบวกในการปรับพฤติกรรม ที่ว่าด้วย การใช้วินัยเชิงบวกในการสอนและการฝึกฝนเด็กให้มีพฤติกรรมตามที่เราคาดหวังด้วยการสื่อสารเชิงบวก และฝึกให้เด็กใช้ทักษะการคิดเป็นการฝึกให้เด็ก คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้เป็น แก้ปัญหาเป็น อยู่กับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีการรักษาสัมพันธภาพระหว่างกัน มีการแสดงความรักความเอาใจใส่ หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง ไม่ใช้คำสั่งห้ามหรือดุด่า เมื่อไม่เป็นตามความคาด

หวังของตน มีการให้รางวัลและคำชมเชย กิตติมา สุริยกานต์ (2562) ได้กล่าวว่าทักษะการคิด Executive Functions ทำหน้าที่กำกับพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมายของบุคคล ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่บุคคลพึงกระทำให้เหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา คำนึงถึงสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นตามมา คำนึงถึงความคาดหวังในอนาคต รวมทั้งคำนึงถึงคุณค่าและจุดมุ่งหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล ทักษะการคิดจะช่วยให้บุคคลมีสำนึกของการเตรียมพร้อมสำนึกของภาระหน้าที่ มีการยืดหยุ่น และมีการร่วมมือ

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังจากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการใส่ใจจดจ่อ พบว่า ก่อนจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 19.57 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.85 และหลังจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 34.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.79, ตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการควบคุมอารมณ์ ก่อนจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 9.03 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.11 และหลังจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 16.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.03 และตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการติดตามประเมินตนเองก่อนจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 10.43 จากคะแนนเต็ม 24 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.25 และหลังจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 21.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยตามแบบประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารในเด็กอายุ 2-6 ปี (แบบ MU.EF-101) ของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส) และมหาวิทยาลัยมหิดล (2557, น. 155-160) ก่อนและหลังการทดลองใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการทดลองใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัษฎพิชญ์ แสงดา (2563) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย พบว่าหลังการทดลองนักเรียนที่ได้วิธีสอนละครสร้างสรรค์ ผลคะแนนทักษะการคิดที่มีผลต่อการควบคุมตนเองในเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มี

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยหลังกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยความแตกต่างกันสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ ชมัยกร (2555) ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้ละครสร้างสรรค์ที่มีต่อความสามารถทางคณิตศาสตร์ของเด็กอนุบาล พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้ละครสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยความสามารถทางคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับ การจัดประสบการณ์แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ธนากร สุขยิ่ง (2553) ศึกษาและเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ พบว่า การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทำให้เด็กปฐมวัยมีความรู้ ความสามารถทางด้านความเข้าใจตนเองสูงขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัย มีอิสระในการแสดงออกด้วยความเชื่อมั่นในตัวเอง และเด็กสามารถทำในสิ่งที่ตนชอบได้อย่างอิสระ ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเองและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรูปแบบของชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยพัฒนา อาศัยหลักการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เชื่อมโยงกับแนวคิดการสร้างวินัยเชิงบวกในการปรับพฤติกรรม โดยใช้รูปแบบ การเล่นเกมละครต้นสดจากสถานการณ์ต้นแบบการแสดงบทบาทสมมติในการแก้ไขปัญหา และการเสริมแรงใจในการใช้จินตนาการและการแสดงออก ที่จะช่วยพัฒนาทักษะการคิดทั้ง 3 ด้าน

ดังนั้นจากผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบตัวบ่งชี้พัฒนาการทั้ง 3 ด้าน ในการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจ ในเด็กปฐมวัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยจากแบบประเมินตัวบ่งชี้ปัญหาด้านการติดตามประเมินตนเอง รองลงมา ตัวบ่งชี้ปัญหาด้านการใส่ใจจดจ่อ และตัวบ่งชี้ปัญหาด้านด้านการควบคุมอารมณ์ ตามลำดับ นักเรียนเป็นเด็กเล็กการใช้สื่อนิทานที่เป็นตัวละครทำให้นักเรียนเห็นการแสดงออกทางอารมณ์มากที่สุด เสมือนเป็นตัวแทนหากปฏิบัติเหมือนตัวละครที่อารมณ์ดีไม่โมโห หงุดหงิดก็จะมีลักษณะแบบนี้ หากปฏิบัติเหมือนตัวละครที่ไม่ดีก็จะได้รับผลแบบนั้น โดยครูจะใช้อธิบายใจและถามนักเรียนอยู่เสมอว่านักเรียนอยากจะเป็นตัวละครแบบใด ทำให้นักเรียนมีความระมัดระวังในการแสดงออกทางอารมณ์มากขึ้น ดังนั้นการใช้กิจกรรมละคร

สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การยับยั้งชั่งใจในเด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาติดตามประเมินตนเอง ได้ดีที่สุด สอดคล้องกับ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2550, 65 - 66) กล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์นั้น เกิดจากพฤติกรรมของบุคคลนั้นมีการปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องระหว่างบุคคล และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการเรียนรู้นั้นจะต้องอาศัยกระบวนการเลียนแบบ และการสังเกตจากตัวแบบ โดยใช้ผลการประเมินเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนให้มีความสอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งพฤติกรรมการแสดงออก คือการที่เด็กเรียนรู้ด้วยการกระทำ และพฤติกรรมการจูงใจ คือ พฤติกรรมที่เสริมแรงเพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมการแสดงออกที่ดีขึ้นโดยเน้นให้เด็กดูตัวแบบที่ดี สิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ เช่นเดียวกับ ชดช้อย โสภณพานิช (2548: 19) ที่ระบุว่าละครสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมการแสดงบทบาทหรือละครที่ไม่เป็นทางการหรือสถานการณ์ที่สมมุติขึ้นในห้องเรียนหรือสถานที่ที่ไม่เน้นผู้ชม โดยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เห็นภาพเรื่องราวที่มีชีวิตจะทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถจดจำไว้ได้นาน และมักจะเริ่มต้นจากสิ่งที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคยอยู่แล้วจากนั้นจึงนำมาจัดเป็นประสบการณ์ที่เชื่อมโยงสู่การเรียนรู้ใหม่ใหม่ที่กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นเพื่อพัฒนาการทำงานของสมอง ดังนั้นการใช้ละครสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอนจึงเน้นกระบวนการที่นำไปสู่ละครเพื่อการพัฒนาผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลวิจัยพบว่าการสร้างชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจในเด็กปฐมวัยมีผลประเมินอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ ใช้แก้ไขปัญหาสำหรับนักเรียนที่มีผลการประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย และการสร้างชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการจัดการเรียนการสอนที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัยได้ในหลากหลายมิติทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญาตลอดจนยังเป็นการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสทางความคิดจินตนาการผ่านการแสดงออกทางภาษาและการเคลื่อนไหวร่างกาย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 งานวิจัยครั้งต่อไปควรเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาในการคิดด้านพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจในระดับอายุ 4-6 ปี โดยการเลือกจากการใช้แบบประเมินปัญหาพฤติกรรมด้านการคิดเชิงบริหารในเด็กอายุ 2-6 ปี (แบบ MU.EF - 102) ของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส) และมหาวิทยาลัยมหิดล (2557, น. 161-166) ที่มีปัญหามาก เพื่อเพื่อผลการศึกษากจะเป็นประโยชน์ในการ

พัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 งานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ที่มีต่อชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เป็นอย่างไรเพื่อผลการศึกษากจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ส่งเสริมทักษะการคิดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา สุริยกานต์. (2562). *การสร้างวินัยเชิงบวก*. สืบค้นจาก <http://www.craniofacial.or.th/positive-discipline.php>
- เกรียงศักดิ์ ชัยมกร. (2555). ผลการใช้วิธีสอนละครสร้างสรรค์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการแสดงละครสร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่มและความพึงพอใจต่อวิธีสอนละครสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (ปริญญาณิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2558). “การแสดงพฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็ก.” กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชดช้อย โสภณพนิช (2548). “การใช้บทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอน.” กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- ธนากร สุขยั้ง. (2553). *ผลของการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก*. (ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ .
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2526). *ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- รัฐพิชญ์ แสงดา (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยับยั้งชั่งใจในเด็กปฐมวัย. (ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส) และมหาวิทยาลัยมหิดล. (2557). *แบบประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหาร (EF) ในเด็กวัยก่อนเรียน (แบบ MU.EF - 101)*. ใน นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (บรรณาธิการ). การพัฒนาและหาค่าเกณฑ์มาตรฐานเครื่องมือประเมินการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย. (หน้า 155-160). กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล
- สำนักข่าวอิศรา (2564). *เด็กพัฒนาการล่าช้า 1 ใน 3 ของประเทศ*. <https://www.isranews.org/article/isranews-scoop/101606-isranews-news-21.html>
- สิริมา ญญอนันตพงษ์. (2550). *เอกสารชุดวิชา ECED201:การศึกษาปฐมวัย Early Childhood Education*. โครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF). (2564). *โลกผันผวน ส่งผลเด็กเครียด*. <https://www.isranews.org/article/isranews-scoop/101606-isranews-news-21.html>
- Buray - Stock, J.A., Shaw, D.G., Laurie, C., & Chissom, B. S. (1996). *Rater agreement indexes for performance assessment. Educational and Psychological Measurement, 56* (2), 251 - 262.
- Moran, S., & Gardner, H. (2012). *Hill, skill, and will: executive function from a multiple intelligences perspective*. In Lynn Meltzer (Ed.). *Executive Function in Education : From Theory to Practice*. NY: The Guilford Press.
- Taku Kosokabe (2022). Self-directed dramatic and music play programs enhance executive function in Japanese children. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S2211949321000107>